

Előfizetési árak
 egész évre 4 ft., felére 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Egyes szám ára 8 kr
 Hirdetések mérsékelt árak szerint.
 A lap megjelenik minden csütörtökön
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 ha a lap anyagi részét illető közle-
 mények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Haladunk vagy hanyatlunk.

Ujpest, november hó 2-án.

A magyar embernek ezer év óta az a szavajárása, hogy „pusztulunk, veszünk!” De azért hála Istennek a magyar állam megizmosodva lépett át a második évezredbe, a magyar nemzet pedig nemesak hogy mennyiségileg megsaporodott, hanem minőség tekintetében is annyira fokozódott az értéke, hogy az európai művelt családok sorában foglal helyet. Más szóval dacára annak, hogy pusztulunk és veszünk, milliókat adunk ki és milliókat veszünk be; milliókat fektetünk be hasznosan s milliókat pazarlunk el haszontalanul.

S bámulatos dolog! éppen azok kiabálják a lehangosabban, hogy pusztulunk, veszünk, akiknek már nincs elveszteni valójuk s akik leginkább pazarolják szellemi és anyagi javukat.

Ilyen és ehhez hasonló értéke van annak az újabb időben tetszetős mondásnak is, hogy „Ujpest hanyatlak!”, melyet csak azért hoznak bizonyos emberek forgalomba, hogy az előljáróságot kényük kedvük szerint szidhassák s hogy a társadalom egy bizonyos osztálya ellen szocialista izü kifakadásokkal élhessenek.

Valóban, sarkalatos igazságot mondott a „Magyar Nemzet” vezérezírója akkor, amidőn kijelenté, hogy „ha valahol, bizonyára Magyarországon bünt követnek el azok, akik könnyelműen, önérdékből vagy népszerűség hajhászásból visszaélnek a fogalmakkal s elkop-

tatnak, lejáratnak oly jelszavakat, amelyekhez komoly és magasztos eszméknek keil mindig füződniök!”

Aki a fogalmakkal vissza nem él, aki a jelszavakat nem játékból, hanem magasztos eszmék szolgálatában hangoztatja, annak nem szükséges se Kolozsvarra utazni, se a hatvanas évekbe visszatekinteni, hogy Ujpest haladását vagy hanyatlását igazságosan megállapíthassa.

Az a kincses Kolozsvar már évszázadok óta fennáll, Ujpest község pedig még csak 63 éves. A hatvanas években nem sok jót, nem sok dicséretet jegyezhetett fel Ujpestről a történetíró, de feljegyezte s még a nyolcvanas évek elején névszerint is felsorolt az egyik ujpesti lapban olyan harmadfélszáz egyéniséget, akik inkább valának hírhedtek, mint híresek, s akik Ujpest haladását nem igen mozdították elő.

Azok, akik a harmincz év előtti állapotokat dicsőítik, valóban bünt követnek el a fogalmakkal s a legelső büntetésük abból áll, hogy önmaguk alatt vágják a fát akkor, amidőn állításuk igazolására azt hozzák fel indokul, hogy vagyont szereztek itt még azok is, akik batyuskával vándoroltak ide be s akiket rongyos nadrágos korokban is ismertek a régebbi ujpesti polgárok!

Hát uraim! Hogy azokból a batyuskákból házak és gyártelepek nőttek ki: az csak tiszteletet érdemel, mert azt bizonyítja, hogy azok a batyuskával bevándorolt emberek nem a kereszében, nem a népszerűség hajhászataiban,

nem a népgyűléseken, hanem a tisztességes munkában koptatták el a nadrágjukat s ma első sorban is nekik köszönhető, hogy Ujpest lakossága negyvenezerre felsaporodott, hogy ipara kereskedelme és közlekedése a székesfőváros mellé sorakozik, hogy kulturintézményei magasabb fokon állanak sok olyan város kulturintézményeinél, amelyek évszázadok óta fennállanak.

Hogy a pangás, az anyagi szorultság, a szegénység ma érezhetőbb mint valaha volt: annak nem a község előljárósága, nem a batyuskával bevándorolt s megvagyonosodott polgárok az okai, hanem okai első sorban a mi osztrák sógoraink, akik éppen úgy megvadultak, mint akárcsak az ujpesti derűre-borura fellebbező urak: oka Németország, amely tőkéit a saját iparának fejlesztésére fordítja: oka Svajcz, amely pénzét a saját hegyi vasutjaiba fekteti be; oka a monarchia két része közötti rendezetlen viszony, amely a tőkéket lekötö, egy szóval oka az, hogy a pénz forgalma megszűnt.

Ez a baj azonban nem ujpesti, hanem általános, s így következményei nemcsak Ujpesten, hanem az ország minden részében érezhetők.

Hogy Ujpesten talán jobban érezhető, mint máshol, hogy Ujpesten az üzleti pangás következményei alatt talán több ember szenved mint máshol: annak sem a község előljárósága, annak sem a batyuskával bevándorolt s megvagyonosodott polgárok az okai, hanem okai azon régebbi ujpesti polgárok, akik



Az okos jegyző.

— Quatrelles. —

A bájos Maconnais területén ketsekvül a legbájosabb fészek a kis Saint-Marie-les-Vignes. Régi idők óta fogva az.

... Mondják, hogy 1461 augusztus 2-án Burgund fejedelme »Jó« Fülöp, a mikor öcsésének XI. Lajosnak felkenetésére Reimsba utazott, Saint-Marie-les-Vignes-t is érinté és hogy ő azt a földet oly mosolygónak, embereit oly kedveseknek, leányait oly szépnek találta, hogy egyszerűen kedve kerekedett otthagyni trónját és ott mint vinczellér letelepedni.

Előhívatta hát a jegyzőt s elmondta neki, mi a vágya.

— Valóban — kegyelmes herceg! — engem nem lep meg szándéka, mert a hire szerint okos, bölcs fejedelem és nincs a világon kedvesebb darab föld a mi földünknel. Kegyelmes herceg, önt bizonynyal sokat bosszantja udvara?

— Bizony hunczut napok ezek!

— De kegyelmes ur! Hogy valaki vinczellér legyen — ahhoz kell szőlőkert és itt nem talát embert, a ki a maga földjéből csak akkora darabot is eladna, mint a tenyerem. Már sokan jöttek ide miközénk, arannyal, ezüsttel, kérészóval, fenyegetéssel, de hiába, — itt nem kaptak semmit.

— Igen, jegyző, de ezek a »sokan« csak egyszerű emberek voltak s nem Burgund fejedelme.

— Ne haragudjon reánk kegyelmesség! — De azok között volt sok bátor, gazdag s azon felül lelkiismeretlen ur is, míg ön jó es nemes...

— Te jobbnak tartasz engem, mint vagyok, — vigyázz!...

— Herceg ur, kegyelmesség forgathatja szemeit, a hogy akarja, mégis a világ legjobb hercege marad!

— Nem igaz!

— De igaz!

— Én mondom, hogy nem.

— Én meg tudom, mit beszélek!

— Én fel foglak akasztatni, hogy meggyőzőzlek.

— Még a kötelen lógva is az lesz a véleményem, azért hát jobb lesz, ha fel sem akasztat.

— Én itt mindent rombadöntetek.

— Tessek. Kegyelmesség megteheti. Feldulhatja szőlőkertjeinket, felégetheti házaikat, minket kiserete által felapríthat akkor darabokra, mint a kisujjam, de nem fog itt emberre akadni a ki önként hagyná el azt, a mi itten az övé.

— Ah, milyen okosmondás az »fejes, mint egy burgundi«! — Azután a jó szomszédi barátság kedvéért, felmentlek titeket az adók alól, a vámok alól, a tizedtől, a katonáskodástól — minden teherviseléstől élet fogytaig...

— Jól tudjuk mi azt, mi az »élet fogytaig«. Tudjuk, hogy az utód nem köteles elődje

engedelményeit elfogadni — aztán megint fizethetünk.

— Te nyomorult jegyző, — te, mindinkább megkivántatod velem ezt a földet; azután azt hiszed, hogy én nem tudom, hogy neked ott valamelyik domboldalon csinos darab szőlőkerted van? He?

— Ugy van kegyelmes herceg, nekem van szőlőkertem, amely jól esik szemeimnek, ha lombosodva látom, inyemet csiklandozza, ha fürtjei ernek és véretem melegíti, ha nedve a serlegben van.

— És ha én ezért a darabka földért a tavellesi báróságomból egy részt adnék, mit szólnál te ahhoz?

— Azt mondanám, hogy Charolais kegyelmes ura, hercegséged fia, igen béketlen szomszed, rögtön belem kapna. Én azonban éppen nem vagyok veszekedő természet, ismerem magamat. Én Tavellest az első felszólításra elhagynám, visszaadnám régi gazdájának — s nem volna semmim. És azután...

— És azután?

— Nekem csak egy leányom van. Halálom után Tavelles visszaesne kegyelmességedre, az én szőlőkertem azonban, a kedves szőlőkert, a jó szőlőkert, miután engem ezen a világon oly boldoggá tett, majd reászáll az én kis leányomra. Ez lesz az egyetlen öröksége.

— Ah, te tőkefejű. — Hát osztozkodjunk. Akarod? Én tegedet Saint-Marie-les-Vignes grófjává teszek. A lányadból madmoiselle lesz, valami nagy ur veszi el, akit mi a legszebbek és legvitezebbek közül fogunk ki-

műhelyeiket elhanyagolva, a közügyekre pazarolták idejüket, anélkül hogy a közügyekhez értettek volna; okai az iparos-osztály vezetői, akik az iparosok között az egyenlenséget szítják, s az érdekeiket megóvni elmulasztják; okai azon iparosok, akik jobban szeretnek kocsizni és politizálni mint dolgozni, s akik azt hiszik, hogy drága és rossz munkával is lehet boldogulni. Ezek számára persze elátkozott fészkek ez az Ujpest, s ezek valóban elátkozott népei Ujpestnek, akik másnak a szemében mindig meglátják a szálkát, de a saját szemükben soha sem látják meg a gerendát.

Hogy ezek nem veszik észre Ujpest haladását, hogy ezek, mert maguk hanyatlanak, Ujpest községére is ráfogják a hanyatlást azon nem csodálkozunk!

Csodálatos csak az volna, ha az országban Ujpestenél virágzóbb város nem volna!

H I R E K.

— **Halottak napja.** Az evnek, ma november hó 2-án van a legszomorúbb napja. Akiben érző szív van: a mulandóságra, a sirra gondol s a temetőbe siet, hogy a kegyelet adóját terőjja azok iránt, akiket szeretett, akik viszont szerettek s hogy jó maga is megemlékezze arról, — miszerint minden dicsőségnek és győzelemnek, örömmnek és bánatnak, jóságnak és gonoszágnak, testvéri szeretetnek és gyűlölködésnek, áldozatkészségnek és kegyetlenségnek — a temetőben vége szakad! S az ember semmit, de semmit se vihet magával abból a sirba — amit szerzett, avagy elharácsol, de minden szeretet s minden gyűlölet ott lebeg a sirja fölött — amelyre elevelével részol-gált. Miért is üldözik tehát egymást oly ad-azul az emberek? Mikor millió és millió sir bizonyítja, — hogy e földön minden, de minden hiúságok hiúsága! E kérdésre érten válaszlt magamagának mindenki legalább ma s legalább ott a temetőben, ahova — nemcsak a családok, hanem a testületek, körök s egy-letek is kivonulnak, hogy bizonyoságot tegyenek arról, miszerint a szeretet még a halál istüelü.

— **A község költségvetése.** A községnek 1900-ik évre szóló költségvetése s vagyoni leltára már elkészült s valószínű, hogy már a novemberi képviselőtestületi közgyűlésen elő fog terjesztetni. A jövő évi költségvetésről egyelőre csak annyit jelezhetünk, hogy a vege-eredményében igen kedvező.

— **Mady Lajos** ev. ref. lelkes s községünk érdemes képviselője f. é. október hó 26-ka óta

Budán a vöröskereszt-egylet környében fekszik, ahol valószínűleg súlyos operációnak kell magát alávetnie.

— **Esküvő.** Vnuk Lajos f. é. november hó 9-en vezeti oltárhoz az ágost. hitv. templomban Tifenbach Gizellát, Tifenbach Lajos háztulajdonos és lakatos leányát.

— **Berendelés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hazslinszky Gusztáv ideiglenesen nyugdíjazott állami polgári iskolai segédta-
nót szolgálatra az ujbpesti állami polgári leányiskolához rendelte be.

— **Felbontás.** Nagy Sándor községi vegre-hajtó, akit a járás főszolgabírája állásától felfüggesztetett, a felfüggesztő végzés ellen, bírtonon kívül felbontással élt.

— **Ujbpesti iparosok a pestvidéki törvény-szék elnökénél.** Azon ujbpesti iparosok, kik az ujbpesti járásbírósg helyiségeibe szükséges felszerelési tárgyak elkészítésére vállalkoztak, október hó 30-án jelenték meg a törvényszék elnökénél. — a ki őket személyesen kioktatta a szállítandó tárgyak iránt.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az ujbpesti »Pol-gari Kaszinó« f. é. november hó 5-en d. u. 4 orakor rendkívüli közgyűlést tart a saját helyiségében. A rendkívüli közgyűlés tárgyat a pénzügyek rendezése, s indítványok képezik.

— **A Lőrincz-utcai iskola** lesz az első, a mely a tervbe vett hét iskola közül felelül. A Lőrincz-utcai iskola felépítése tárgyában ugyanis a közoktatási kormány már kihirdette az arlefjést s 65,000 frban állapította meg az építkezés végösszeget.

— **Felszólamlások tárgya sa.** Az 1900. évre összeállított községi választók nevjegyzéke tárgyában beadott felszólamlásokkal ok-tóber hó 30-án tárgyalt az igazoló bizottság. A tárgyalás eredménye az, hogy a választók nevjegyzékébe a felszólamlások folytán felve-tetett 134 és így az összes községi választók száma 1928.

— **Sinatheyezés.** A B. U. R. vasút meg-kapván a kereskedelmi miniszteriumtól Árpád-uti sineinek athelyezésére az engedélyt, a munkához teljes erővel látott hozzá s így az Árpád-ut kikövezése meg az ősi nedves idők előtt be fog fejeződni.

— **A jutegyasi tűzoltók tízéves jubileuma.** A jutegyasi tűzoltók f. évi október hó 29-en ünnepeltek fennállásuk tizedik évfordulóját. Az ünnepélyt szabályszerű gyakorlatok nyi-tották meg. Azután a testület három olyan tagja, aki már 10 év óta és 5 olyan tagja, a ki öt év óta működik, érdemrenddel tüntettetett ki. Az érdemrendeket dr. Szilly József, a bu-dapesti tűzoltótestület elnöke osztotta ki. Az ünnepélyt a Feu-rstein-fele vendéglőben egy kedélyes estely fejezte be, a melyen jelen voltak Götzelmann igazgató nejevel, a budapesti önkéntes tűzoltó testület, a Schlik-gyar, Első

magyar gazdasági gépgyar, Ujbpesti önkéntes-Rakospalota, Pamutipar r-társ, s a Mauthner-fele börgyár tűzoltóságának parancsnokai, továbbá számos budapesti vendég és a sim-meringi testvérgyárnak a küldöttsége.

— **A Telefon Hirmondó** — mint értesülünk — azoknak az előfizetőknek jegyzékét, kikről eddig az előfizetési díjakat nem tudta behaj-tani, át fogja adni a hitelezők védjegyetének. Kereskedőkre nézve ez különösen igen kelle-metlen következményekkel járhat, főleg a hitelképességet tekintve.

— **Csak 94.000 forint.** Az aszfaltjarda fi-zetési módzatainak megváltoztatását kerel-mező háztulajdonosok éppen 94.000 forintot képviselnek azon összegben, amelyet az asz-faltjardával bíró háziurak fizetni tartoznak. Miután ez összeg visszafizetésének 50 evre való kiterjesztése a község haztartására jelent-keny befolyást gyakorol, értesülésünk szerint, a képviselőtestület a kedvezmény megadásá-nál első sorban a kervenyező háztulajdonosok ingatlanai javvelmezőségére lesz tekintettel, mert a kervenyezők között olyan háztulajdo-nosok is szerepelnek, akik házaik után éppen nem megvetendő jövedelmet élveznek.

— **Szunyogszigeti történet.** Lenhardt Ernő és Mihejusz Ferencz sztaloslegények fölött mondott f. é. október hó 28-án íteletet a bün-tető törvényszék Szabo Geza bíró elnöklele alatt. Ez év május havában a nevezettek csónakázni hívták magukkal Vespeller Anna gyári munkásteányt s kivitték a szunyogszi-getre. Itt a vedtelen leány helyzetével rutul visszaélték. A meggyalázott leány szegye-nében, midőn a szigetről hazafele eveztek a Duna köz-pen beleugrott a vízbe. Öngyilkos-sági szándéka azonban nem sikerült, mert a támadói megis birtak annyi erkölcsi érzettel, hogy kimentették a vízből. A törvényszék az elvetemedett suhanzókat egy évi és három havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Ziegler Jozsef dr. szabadlabon.** — Nagy feltűnést keltett augusztus havában az a hír, hogy a rendőrség gyermekgyilkosság vádja miatt letartóztatta Ziegler Jozsef dr. ujbpesti szigorló orvost, a büntető állítólagos értelmi szerzőjét. A budapesti törvényszék helyben-hagyta a vizsgálóbíró letartóztatást rendelő határozatát, a királyi tábla azonban dr. Vi-sontai Soma védő felbontására folytán f. évi október hó 30-án **szabaddábra** helyezte a szigorló orvost.

— **Eltűnt leány.** Pragai Ágnes tizenhat éves varrónő Ujbpesten, Templom-utca 5. szám alatt levő lakásáról eltűnt. Hozzá tartozói attól félnek, hogy öngyilkossá lett. Az eltűnt leány közepertemű, arca kerek, pirosas, barna haja és fekete szeme van. Egyik arczán kis folt van. Ezüstszínű ruhát, fekete ősi kabatot és sötét-kek kalapot viselt.

választani. No ez már tetszik neked, ugy-e, komám!

— **Kegyelmes hercege!** A leányom irnokaim egyikét, egy derek, csinos legényt választott, aki utódom lesz. Ez fogja tőlem mindazt kapni, ami engem az életemben boldogított: a leányomat, a szőlőkertemet és a jegyzőse-gemet.

— **Nem lennél büszke** arra, ha Burgund hercege lenne egyszer a komád meg a szomszédod?

— **Igen, legkegyelmesebb hercege.** De ha szabad szölganom, — az ilyen-fele komák rossz szomszédok. Nem jó olyan kertbe rigónak lenni, ahol keselyű tanyáz. Egyszeriben vagem lenne, hangomat sem hallhatnám én, aki irás közben rekedttem enekeltem mindig magamat. Nem merném felemelni a szememet, félyen, hátha összeránczólyva találom a homlokát. Minden hernyó a maga levelein, kegyelmes ur! Tartsa meg a magát. Elégedjen meg azzal, hogy Burgund hercege, hogy a világ »a nyugat nagy hercegeinek«, a szegény emberek pedig »Jo Fülöpnek« hívják. Érttem, hogy irigylis sorsunkat és hogy gondot okoz az, hogy vissza kell térnie a francia udvarhoz. — Mert igazán kedves dolog az itt élni.

— **Istemeire, igazad van,** igazad jó ember, mindenben igazad és nehéz szívvel bár, de tovább megyek, itt hagylak titeket. De azt akarom, hogy Saint-Marie-les-Vignes, ahol oly jó jegyző található — megemlékezzen arra, hogy hercege keresztül utazott rajta. Felszabadítom a —

— **Semmi alól, kegyelmes hercege.**

— **Megbolondultál?**

— **Igaz, az a sorja a világnak,** hogy mindig csak azoknak jut a kegyelem, akik már amúgy is usznak benne. Itt mindenki boldog s most egy jutalommal újra boldogga akarna tenni? Tegyen valami jobbat, Saint-Marie-les-Vigne nevében kerem legyen kegyelmes egy kevesbbe boldog helysegránt. Ott van például Malau-tienne, ahol egy negyedevig börtönnek az emberek, hogy a tizedet befizessék. Egy órányira fekszik hozzáuk, majd utba esik.

— **Tudod-e jó ember,** hogy kedvem volna teged magammal vinni!

— **Elvinni?**

— **Igen, te leszel a tanácsadóm.** Olyan állásod lesz az udvaromban, hogy mindenki megpukkad az irigységétől.

— **Isten mentsen engem és őket.** Azok a farkasok ott az udvarnál úgy felfalnak engem, hogy csak a körmeim maradnak meg. Azért, hogy nagyobb valamivel az eleslításom, mint a falubélieknek, az meg nem jelenti azt, hogy elég okos vagyok tanácsossá lenni a burgundi udvarban.

— **Te okosabb vagy és boldogabb,** mint én.

— **Okosabb!** Nem mernék erre megesküdni. Boldogabb! Igen, az, boldogabb vagyok. A föld falánk aszfalttársakkal van fedve, akik nem gondolnak azzal, mit tett a gondviselés tanyerjükkba, a más részlet szemekkel feifalni akarják. Szemeikkel követnek minden talatot, a melyet a szomszéd szához emel. Minden-ről — a mi nem az ő részük lett — azt mond-

ják, hogy azt tőlük loptak el. E közben a saját adagjuk meghül, elromlik és elvesz minden-kire nézve ugy, hogy azok ehessen és dühöngve hagyják el aszfaltokat. Hogy hallgassa meg azok panaszat az Isten? A mi engem illet kegyelmes hercege, én hátaltemen s megelegettem eszem a magam részét, a melyet a gondviselés számomra lálalt. Az eleg gazdag arra, hogy abból a szegények számára eleve eltegyek. Igazad van kegyelmes hercege ur, én boldogabb vagyok náladnál. A jegyző pedig most magajandékozta hercegeget. Ha megengeded, minden evben küldök egy hordó bort abból, a mit a gondviselés a szőlőkertem útján juttat nekem. Meglátod, abból jövedvet és egész-egyet fogsz inni.

— **Es a mint az okos jegyző** mondá, ugy is tett, Jo Fülöp ivott a boldog ember borából, de ah — csak négy hordóval, mert meghalt, — a mint a történelem vallja: 1465. június 15-en Brugesben. (Nem lehetetlen, hogy a Saint-Marie-les-vignesi bort a pinczemesterei itták meg.)

Akkor külfömben f. i. 1461. augusztus 2-án a hercege ugyancsak szomoruan távozott a kis faluból. Nagy kísérete volt, kétszáznegyven ember. Kétszáznegyven vig ember kísért egy szomorút.

— **Es azután Reimsba** vagyonokat megemésztő pompájával elkaprázta a szemeket és elhomályosította a francia királyi udvar fényét ő, a kinek a számára nem volt eladó egy tényérnyi szőlőkert sem Saint-Marie-les-Vignesben.

R—U.

— **Marólugot ivott.** Sarkadi Jánosné, újpesti gyümölcsárú asszonytól nem sok gyümölcsöt vásárolhattak, mert a szegény asszony megunt a kínódást és f. évi október hó 29-én reggel Király-utca 1. szám alatt levő lakásán marólugot ivott. A súlyosan megsebesült asszonyt a gróf Károlyi-fele kórházba szállították.

— **Pillanatnyi fölvételek.** Újpesten ezelőtt tiz esztendővel egy Mayer Konrád nevű fotografus telepedett le. Senki sem tudta, honnét jött, nem is igen törődtek vele, annál kevésbé, mert Mayer ur visszavonulva élt s még a korcsmát is kerülte. Egész istenadta nap a műtermében ült, melyben idegen látogatót a világért sem bocsátott volna be. Csak néhány elzúllott férfi és nőszemélyt fogadott, de azok aztán sűrűn fordultak meg nála. Ezt a titokzatos fotografust — a potsdami rendőrség leplezte le a múlt nyáron. Attól tudta meg a budapesti rendőrség, hogy Mayer Konrád szemérmetséért fotografiákat készít s pillanatnyi fölvételeit nagyban terjeszti a külföldön. A rendőrség Mayernél házkutatást tartott s egész garmada fotografiát foglalt le nála a legoosmányabb fajtából. Mayert letartóztatták, mert rabizonyult a vizsgálat során, hogy a zürichi rendőrség tiz esztendő óta körözi. Ott is ebből a tiltott mesterségből élt s mikor törvénybe idézték, összeszedte sátorfáját s megszökött. A budapesti büntetőjárásbíróság a múlt héten foglalkozott zart ülésben a rab fotografus dolgával. Mayer megvallotta, hogy tiz esztendő alatt egyebet sem csinált, mint pikáns fotografiákat, melyeknek különösen Németországban nagy a keletje. A képeket két ügynöke: Paulik és Braun terjesztették. Ők tették közzé a hirdetések s aztán megfelelő provizóért átadták neki a megrendeléseket. A járásbíró Mayer ellen megszüntette az eljárást s mivel nyomtatványok útján terjesztette a frivol képeket, ügyét az esküdszék elé viszik. Braunt, aki a frivol képek csinálásában társ volt, tizenegy napi fogházra és husz forint pénzbüntetésre, Paulikot pedig ugyan ezen a czímen nyolcz napi fogházra és tiz forint pénzbüntetésre ítélte.

IRODALOM.

Történelmi Könyvtár. A történelem népszerűsítésének egyik régi hathatos eszköze a Franklin-Társulat »Történelmi Könyvtára«. Felöleli a hazai történet és a világtörténel gazdag kincstárát, jellemzően megválogatva kimagaslóbb alakjait és eseményeit, melyekben nemzetek és korok képe tükröződik. Ime előtűnik f-kszik ujonnan megjelent két füzet. Mind a kettő »Gaal Mózes«-tól való, a magyar ifjúság e legjobb elbeszélőjétől. Az egyikben »Petőfi Sándor élete« (88. szám) beszél mindenkinél érthető és élvezhető módon: a másikban »Cortez Hernando«-hoz írt újat Mexikóba (86. szám), az újkor történelmének vezető eseményét. Eleven, színgazdag képeiben gyönyörűsége fog telni mindenkinél, a ki e füzeteket megszerzi magának. Mindenikben számos kép is van. A Történelmi Könyvtár egy-egy füzeté »40 kr-ért« minden könyvkereskedésben kapható.

Englisch World. »A napokban egy érdekes hetilap fog megjelenni Szibenyei Szekulesz szerkesztésében, melynek abban áll az érdekessége, hogy angol nyelven lesz megírva. Az »Englisch World«-nak célja, hogy az angol irodalmat tüzetesen ismeresse, s hogy az angol nyelvben előforduló sajtáságokat tárgyalva, ezeknek elsajátítását megkönnyítse, s úgy az angolul tanuló, mint tanítónak munkájában segítségére legyen. Alul magyar magyarázatokkal lesz ellátva, az angol sporttal kimerítően foglalkozik és hírneves angolországi írók, továbbá a magyarországi angol kolonizáció kimagaslóbb alakjai szerepelnek mint munkatársai. A kik e lapra előfizetni óhajtanak, azok küldjék az előfizetési díjat (egy evre 6 frt) az »Englisch World« kiadóhatalába Zombor, Bácsmegeye.«

Róma. Az emberi történelem legnagyobb jeleneteinek színhelyéről, emlékeinek legduzsabb tárházáról jelent most meg egy szép magyar kötet. Hogy mi Róma, azt megérteni nem, azt csak érezni lehet. A ki valaha megállott a Forum épületomladekai, oszlop-törödékei előtt, a ki szemlélte a Pantheonnak márványdiszéből kifosztottan is esodolatos, hatalmas tömegét, a ki belepelt az ősi istenek kupolája alá, nyári este, midőn a hold besü-

tött a magas bolt kerek nyilasán, s kiteríté homályos fénypalástját a kőcokszakon, melyeket valaha sarus lábak tapodtak, állatáldozatokat vivén a szép testű isteneknek, — a ki előtt ott megelevenült a múlt: az, csak az érezheti igazán Róma nagyságát. A ki látta a Colosseum rejtett teret, szédítően magas parkányait, s látta ezt egy esodolatos történelmi ihletés mámorában megnépesülni vadak és gladiatorok harcától, látta az ujjongó, érdeklődő, izgatott arcokat a megszámlálhatatlan padsorokon, s elgondolta, hogy itt a föld melyen egy eltemetett ősi világ alussza történeltelen örök álmát, s a romok már egy másik ősi világ maradványai, s az oszlopon megpillantá a restauráltató pápa nevet, s a favóiból odáig hallá a modern Róma zsvaját, látá a Szent Péter kupoláját, mely maga is 400 esztendővel látott már: az, csak az érezheti igazán Róma nagyságát, Napoly szebb, Firenze barátságosabb, Velence esodolatosabb, de Róma a legnagyobb szerű város nemesak Itáliában, hanem a föld kerekiségén. Földjében egy ősi berber faj alussza örök, siri álmát, — fölöttük a klasszikus Róma romhalmaza pompázik, az ősi bazilikák fölött emelkednek a pápaság esaszárkoronázó templomai, s közöttük zug az élet árja, folong a királyi állam nepe. Ez a város a föld teremestől mai napig mutatja az emberiség történetét, attól a kortól, midőn a Monte Mario csucsán meg az osztrigák tenyésztek, maig, mikor a Péter templom kupolájában már csak a renaissance legnagyobb építési remekét esodalja az utazó anglián. — Itt érezni legjobban, hogy az emberiség életében titkos közösség van, hogy mi egy faj fiainak érezzük magunkat, s elünk Adámtól az utolsó eszkimóig, ki meg mohán tengetheti életét.

Erről a nepről, ezekről az emlékekről kezd beszélni a Nagy Képes Világtörténel 43. füzeté, melyben már a III. kötet szövegét veszi az olvasó. A harmadik kötetet dr. Gereb József írta. Az egész munkát szerkeszti Marezali Henrik egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. — Egy-egy kötet ára díszes felbörkötesben 8 frt, füzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden heten egy füzet. Kapható a kiadónál (Római Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18) s minden hazai könyvkereskedés útján.

1899. V. XVI. 1702/számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírre teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. járásbírósnak 1899. évi fenti számú végzésével **dr. Boross Mór** ügyvéd által képviselt **Schweiger József** felperes részére **Schwarcz Aurél** alperes ellen 1647 frt 60 kr. követelés és járuleka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1585 frt 20 kr-ra becsült ingo-

ságokra a budapesti V. kerületi kir. járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetven, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Újpesten Arpád-ut 3. sz. házában leendő megtartására határidőül **1899. évi november hó 8. napján d. e. 11. órája** tüzetik ki a mikor a bíróság lefoglalt butorok, cukrázdai berendezés és árúk s egyéb ingóságok s legelőbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, azükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kijűggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Budapesten, 1899. évi október hó 11.

Terray László

kir. bir. végrehajtó.

Reggelig nyitva.

Van szerencsém Újpest n. e. közönségének tudomására adni, hogy

Központi szállodámat

Arpád-ut és Temető-u. sarok, mely

kávéház és vendéglővel

van összekötve

október hó 21-én megnyitottam.

A kávéház Újpest közönségének egy látványossága, mely a székes főváros bármely kávéházával vetekedik.

Főtörökvesem oda fog irányulni, hogy olcsó árak és pontos kiszolgálás által t. vendégeim igényeit minden irányban teljesen kielégülsem.

A n. e. közönség b. pártfogását és látogatását kerí tisztelettel

Zweig Adolf 3

a Központi szálloda és kávéház tulajdonosa.

Reggelig nyitva.

Kályhák.

Kályha-kiállítás megt. kinthető minden nap Sonnenfeld Lina és Fiai vaskereskedése mellett Arpád-ut 22., ahol három nagy kályhagyárnak valódi Meidinger kályhái láthatók és pedig fehér, piros, kék és zöld zománczköpenyvel valamint fekete aczélköpenyvel, melyek minden nagyságban gyári árban lesznek eladva.

Azonkívül tüstő-kályhák, utántöltő-kályhák, oszlop- és olcsó szoba-kályhák, valamint mindenféle kályha-melékkelékek, kályha-ellenzők, kályha-tálcák, tüzi szerzők, nagyon szép készentartók, mindenféle füstösövek és könyökök. Azon kívül központi fűtő-kályhák és legszesz-kályhák is szolgáltatók.

Sonnenfeld Lina és Fiai

vasnagykereskedése

Újpest, Arpád-ut 22.

Fióküzlet: István-tér és Jókai-u. sarok.

Valódi Auer-fény!

A magyar izzófény dr. Auer Károly magyarországi r. tarsaságnak első újpesti nagy raktára ahol az igazgatóság által meghatározott napi nagybani árak szerint csak valódi dr. Auer-fény izzótestek lesznek eladva.

Telephon-megrendelésre az izzótestet bármily mennyiségben házhoz szállítjuk.

Állandóan szakavatott Auer-fény szerelői alkalmazunk a ki a n. e. közönségnek rendelkezésére áll mindenkor. Mindenféle legszesz-lampa szereléseket a legoosmban elvállalunk.

Az Auer-fény árúk mai napon az igazgatóság által meghatározott árban a következők:

Izzótest nagy asbeszittel kötve	—,60
Izzótest nagy platinával kötve	—,70
Izzótest kicsi	—,50
Auer-fény üveghenger nagy v. kicsi	—,10
Auer-fény Jena üveghenger n. v. k.	—,30

Tisztelt közönség! Csak valódi Auer-fényt tessék vásárolni Sonnenfeld Lina és Fiainnál Arpád-ut 22., azonkívül a közönség kenyelmére István-tér és Jókai-utca sarkán.

Legfinomabb „Ivory“ levélpapírok

elegáns dobozokban.

Ujpesti látkepes levelezőlapok 13 felvételben,

— továbbá virágos-, kottás-, művész- és más mindennemű levelezőlapok. —

Levelezőiapgyűjtő-albumok

a legcsinosabb és legdiszesebb kivitelben, 60 krtól 6 frtig.

Fényképalbumok, emlékkönyvek, a legdiszesebb kivitelű **katholikus és református imakönyvek.** — Mindennemű **üzleti könyvek, üzleti nyomtatványok** u. m. számlák, **szállítólevelek, levélborítékok czimmel,** továbbá **eljegyzési és esketési értesítések, báli meghívók** és mindennemű **a papírszakmába vágó cikkek**

legolesőbb árakban és legszolidabb kiszolgálás mellett

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papir- és nyomtatványszállító

Ujpest. Árpád-ut 15.

Fiókküzet: István-tér és templom-
utca sarkán.

12.

É r t e s i t é s .

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy teljesen ujonnan fel-
épült, megnagyított és ujonnan berendezett

PANNONIÁHOZ

czimzett **kávéházamat** Árpád-ut 48. szám alatt augusztus hó 10-én megnyitottam.

Nagyérdemű közönség! Mielőtt nagyobb szabásu helyiséget igen tisztelt vendégeim becses rendelkezésére boesátottam. bátorkodom felemlíteni, hogy sem költséget, sem fáradságot, sem pedig időt nem kimélve főtürekvésem oda irányult, miszerint a főváros legnagyobb és legfényesebb kávéházaival minden tekintetben a versenyt kiállhassam és ebből kifolyólag a kor haladásával lépést tarthassak.

Tudva pedig azt, hogy Ujpest nagyrebecsült közönsége mindenkor becses támogatásával ajándékozott meg, — iparkodni fogok ezt esekélyeségetől telhetőleg ezután is méltányolni a szerint, hogy ugy a kényelem, mint az egészség szempontjából, kellemes szórakozást nyujthassak, valamint kifogástalan és előzékeny kiszolgálással, mindenféle tekintetben méltó legyek továbbra is igen tisztelt vendégeim nagyrebecsült pártfogására.

Naponta kitünő cigányzene, kifogástalan italok, hideg ételek, a legujabb tekeasztalok, mindenféle szórakoztató játékok valamint az összes hazai és külföldi napi- és hetilapok.

A legpontosabb kiszolgálásról biztosítva nagyon tisztelt vendégeimet, ismételve azon alázatos kérésemet, hogy becses támogatásukkal engem továbbra is megajándékozzanak méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel

Allandó bérkocsi-állomás Deicht Gézától.

12—

Feldmann József

a »Pannonia« kávéház tulajdonosa.